

Välitada ei saa sedagi, et rong muutub bussiga võrreldes kulukamaks sõiduvahendiks.

«Sakala» juhtkiri

Tulin just eile Venemaalt ja sealne piit on veel selgelt meeles. Seal oleks vaja iga päev talguid teha!

KALEVI KAUR, Kolga-Jaani talgujuht

LK 4

Kojas käis vilgas lappimine

«Ehk Pariisi ja tagasi tee jagu,» pakub Olustvere lina- ja lapikoja perenaine Mall Vesilo vastuseks küsimusele, mitu meetrit kangast tal kojasaadavaks võiks olla.

LK 8

Piim talust ja kombinaadist

Kuidas jõuab piim polettidele Abja vallast Pajumäe talust ja Viljandis asuvast Tere piimakombinaadist? Mille poolest need piimad erinevad?

LK 7

Kogemused alistasid nooruse

MARATON

Pühapäeval tugevas tuules sõidetud Mulgi rattamaratoni magusaima ampsu haukas kogenud Alges Maasikmets, kes põhidistantsi lõpuheitluses suutis murda tublisti noorema profiratturi vastupanu ja Mulgimaal neljandat korda võita.

62 kilomeetri pikkusele maratonile startis 1119 ratturit. Poolteist tundi hiljem alustas 476 võistlejat 35-kilomeetrist poolmaratoni. Lastesõitudel oli 290 osalejat.

Põhidistantsil sai Viljandimaa sõitjatest parima tulemuse Greg Hallop. 50. kohaga lõpetanud juunior oli oma vanuserühma kolmas.

35 kilomeetri pikkuse poolmaratoni võitis Viljandi rattaklubi esindaja Kristjan Johanson.

LK 10

Pühapäeval 13. korda peetud Mulgi rattamaratoni põhidistantsile lähetati 1119 ratturit, kes traditsiooniliselt alustasid katsumust Tartu tänava põndakuga.

MARKO SAARM

TOONERI
ostjale
kingituseks
KÕRVAKLAPID!

TT Tarkvara
Lossi 20, tel 433 0070
www.tttarkvara.ee

tarkvara

ILM

18°

Täna on päikseline ilm. Puhub edelatuul kiirusega 3–8 meetrit sekundis. Sooja on 15–19 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 5.09 ja loojub kell 21.21.

9 771 406 401 012 ISSN 1406-4014

TAMREX

***SNICKERS WORKWEAR DURATWILL või XTR TÖÖPÜKSTE OSTUGA SAAD TASUTA HINNALISE LOGO-PUSA**

SNICKERS
kapuutsiga
logo-pusa

art 2809/2004

TASUTA*

TAVAHIND 63 €

**TASUTA
KINGITUSEKS***
Snickers Workwear
logo-pusa
(väärtusega 63 €)

SNICKERS XTR
Canvas+
tööpüksid

art 3244/0404

120 €

SNICKERS
DuraTwill
tööpüksid

art 3212/7404

81 €

Pakkumine kehtib kõigi tavahinnaga DuraTwill, XTR või põrandapaigaldaja pükste ostmisel. Jagamisele läheb 1500 pusa.

AVASIME
29. APRILLIL
UUE KAUPLUSE
PAIDES
Pikk tn 2

Kampaania kehtib kuni 31.08.2013 või kuni kaup jätkub!

TAMREX OHUTUSE OÜ

Tel 654 9900 Faks 654 9901 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee

TALLINN
Laki 5, Pärnu mnt 130, Katusepapi 35

TARTU
Aardla 114, Ringtee 37a

PÄRNU
Riia mnt 169a, Savi 3

RAKVERE
Pikk 2

VILJANDI
Riia mnt 42a

JÕHVI
Tartu mnt 30

VÕRU
Piri 2

VALGA
Vabaduse 39

NARVA
Tallinna mnt 19c

HAAPSALU
Ehitajate tee 2a

PAIDE
Pikk 2

ARVAMUS

Peatoimetaja HANS VÄRE, arvamustoimetaja KARL-EDUARD SALUMÄE

JUHTKIRI

Kas bussi või rongiga?

Võimalik, et juba lähemas tulevikus vaatavad inimesed, kes tahavad Viljandist Tallinna minna või sealt tagasi tulla, võimalusele sõita bussi asemel rongiga ette võtta sootuks teise pilguga kui praegu.

Seni oleme harjunud teadmise-ga, et buss on mõnevõrra kiirem ja kallim, rong aga aeglasem, ent see-eest soodsam viis ühest linnast teise sõita. Tuleva aasta aprillist võib olukord vastupidiseks muutuda.

Nimelt peaks siis hakkama uus rong Viljandi ja Tallinna vahel sõitma kuus korda päevas senise kahe asemel ning läbima sealjuures vähemaa bussist kiiremini. Samas töötab rongipilet muutuda vähemalt sama kalliks kui bussi oma ning välitada ei saa sedagi, et see muutub hoopis kulukamaks.

Mõistagi on sõitjate jagunemine bussi ja rongi vahel suuresti sellest, millise hinnapoliitika raudtee-ettevõtte lõpuks valib, ent bussifirmade esindajad ei salgagi, et suur muudatus neid niikuini mõjutab. «Bussisõitjate arv kindlasti väheneb ja seetõttu pole vaja ka senises hulgas busse Viljandi ja Tallinna vahel,» ütleb tänases «Sakalas» Taisto Liinide liinispetsialist Jan Landrat.

Niisiis ootab bussiettevõtteid ees logistika ülevaatamine. Tahaks loota, et bussi ja rongi vägikaikavedu ei tekita juurde nii-öelda valgeid laike, kuhu rongid ei käi ja buss sõitjate nappuse tõttu samuti ei satu.

Samal ajal tuleb aga kriitilise pilguga üle vaadata ka Viljandi busside sõidukorraldus. Kui rong hakkab raudteejaamast kolm korda tihedamini välja sõitma, tuleb hoolitseda selle eest, et linnaliinibuss sõidaks vaksalisse varasemast sagedamini.

REPLIIK

Silt

Eile küsis mu kolleeg, mis vahe on mai algul peetavatel koristustalgutel ja ammustel kommunistlikel laupäevakutel. Kui järele mõelda, siis ega idees suurt vahet olegi.

Nagu tookord seati eesmärk midagi korda teha, nõnda on see ka nüüd. Loosungid olid siis ja on praegu, vaid tekst erineb. Võib-olla oli toona sundus suurem, aga ma ei julgeks kihla vedada, et viimane kui üks talguline ka tänapäeval täiesti vabatahtlikult korda looma läheb.

Aastakümneid tagasi siunati parteilasi, bürokraate ja totraid seadusi. Mis on selles vallas muutunud? Samamoodi leidub lolle parteilasi, bürokraate ja ajulagedaid seadusi.

Teisalt, aeg-ajalt naeruvääristame inimesi vaat et ainult sellepärast, et nad Vene ajal oma tööd tegid. Olen enam kui kindel, et palju praegusi noori poliitikuid või karjäärihimulisi juhte kannaksid ennastalgavalt kommunistideid — kui vaid aeg oleks endine.

Õnneks ei ole aeg endine. On uued röömud ja uued mured. Aga mõndagi siin maailmas kordub, põlvkond põlvkonda järel. Lihtsalt uue sildi all.

AIVAR AOTÄHT

«Sakala»
433 0085

Miks mulgid rikkaks said?

ET OLEN mälumängu fänn, alustan seda lugu pöördumise-ga: nimetage palun see maailmaajalooline sündmus, mille tulemusena said mulgid enne teisi eestlasi nii rikkaks, et jaksasid talusid mõisnikelt tagasi osta ja lapsi ülikooli saata?

Kui te esimese hooga seda nimetada ei oska, siis ehk aitab teid vastusele lähemale vihje, et me kõik oleme seda sündmust ajalootunnis otsinud. Sellest sündmusest ajendatuna tegi Steven Spielberg mullu me-nuka filmi «Lincoln».

Muidugi oli see 1861. aastal alanud Ameerika Ühendriikide kodusõda, mille tõttu vähenes lõunaosariikides järsult puuvilla tootmine. Ahelreaktsiooni järgmise lülina tekkis maailmaturul kiire vajadus teiste materjalide järele ning see omakorda kergitas järsult lina hinda. Et Mulgimaal olid linakasvatuseks soodsad tingimused, sai sinne rahvas tänu Ameerikas orjuse kaotamise pärast peetud sõjale ratsa rikkaks.

ALUSTASIN OMA artiklit nõnda, et näidata, kuidas juba 150 aastat tagasi võis teises maailmas otsas asetleidnud sündmus mõjutada paljude eestlaste elu.

Elu taasisesiseisunud Eestis on meile seda korduvalt meenutanud. Kui 1997. aastal sai Taist alguse mitut Aasia riiki laastanud majanduskriis, jõudis see peagi Venemaale ja kandus sealt üle Eestisse. Kui 2008. aasta sügisel läks New Yorgis pankrotti Lehman Brothersi nimeline pank, sai sellest alguse ahelreaktsioon, mille tulemusena algas napilt pool aastat hiljem Eestis masu ning paljudes Euroopa riikides mii-lab kriis seniajani.

Mõlemal juhul tähendas näiliselt turvalises kauguses alguse saanud kriis pankrotte sadadele Eesti ettevõtetele, töö kaotust kümnetele tuhandetele Eesti inimestele ning karme palgakärpeid nii eraettevõtte-tes kui riigiasutustes.

Veel tugevam on riikide vastastikune sõltuvus Euroopa Liidus, mille loomisest täitub 9. mail 63 aastat. Et sünnipäeval on kena komme vaadata tagasi viimasele aastale, teen seda minagi.

EUROLIIDU PUHUL on kindlasti kõige olulisem see, et viimase aasta vältel õnnestus majanduskriis kontrolli alla saada, ehkki ohukoldeid, mida tuleb lähiaastatel mõnes liikmesriigis järelkustuda, on küll ja veel.

HANNES RUMM

Euroopa Komisjoni Eesti esinduse juht

TOOMAS HUIK («POSTIMEES»)

Kriisist ajendatuna käib Euroopas elav arutelu teemal, kuidas võimalikult kiiresti majandus jalule aidata ning kuidas liitu kriiside vältimiseks tulevikus remontida. Eurooplaste ja eestlaste enamik pool-dab seisukohta, et kriisist väl-jatulekuks on vaja rohkem koostööd. Paraku takistavad edasiminekut riikidevahelised erimeelsused, mis tekivad ko-he, kui lauale pannakse mõni muudatusettepanek.

EESTIS ON Euroopa tuleviku teemaline mõttevahetus olnud loid. Meie põhiseaduse üks au-toreid, advokaat Jüri Raidla põhjendab seda nii: «Eestlas-tena naudime seda Euroopa Liitu, mis on olemas. Õigusega naudime, sest oleme euroliidust väga palju saanud ja arva-takse, et küll läheb sama hästi edasi ka. Iseenesest ei lähe aga midagi hästi. Selle nimel tuleb tööd teha ja vaeva näha.»

Seetõttu on mõistlik jälgida mõttevahetust selle üle, mis suunas ja kuidas Euroopa Liit muutuma hakkab. Praeguseks on karmistatud eelkõige vastastikust rahandus- ja majanduskontrolli riikide vahel, et mõne liikmesriigi vigade või vastutustundetute käitumise eest ei peaks enam teised vastuta-ma.

Teenitult pälvis Euroopa Liit eelmise aasta lõpul Nobeli rahupreemia meie maailma-jaos sõdade ärahoidmise eest. See on saavutus, mida ajalooli-sest eripärast johtuvalt Lääne-Euroopas väga kõrgelt hinna-

„
On Eesti huvides, et Euroopa riigid ületaksid oma raskused võimalikult kiiresti, sest kui läheb hästi Euroopa Liidul, läheb hästi ka Eesti inimestel.

takse ning Ida-Euroopas eriti ei tähtsustata.

Õigustatult tekkis aga küsi-mus, ega Nobeli auhinnakomi-tee selle otsusega hiljaks jää-nud. Eriti arvestades asjaolu, et USA president Barack Oba-

ma sai selle juba oma esimese ametiaasta lõpul.

NII EUROOPALE kui Eestile on oluline, et liikmesriikidel õn-nessus kokku leppida euroliid-ude eelarves aastateks 2014–2020. Kurb on see, et esimest korda ajaloos ühiseelarve vä-henes, sest raske on vähema ra-ha eest saada rohkem ja tuge-vamat Euroopat. Teisalt on Eestile hea kindlustunne, et ka järgmisel seitsmel aastal lae-kub ligi 15 protsenti meie eel-arvest teiste Euroopa maksu-maksjate taskust, et aidata te-ha olulisi tulevikku suunatud investeringuid.

Mullu tekkis Eestis esimest korda pärast ühinemist euro-liiduga üldrahvalikku tähele-panu pälvitud arutelu. Vaid-lusküsimused olid, kas meie põhiseadus lubab liituda eu-rotsooni päästetiimi ehk Euroopa stabiilsusmehhanismi-ga, ning kas on üldse õiglane, et kehvemal elujärjel eestlased peavad laenama raha märksa jõukamatele rahvastele.

Teravast vaidlusest ja sel-gelt tuntavast inimeste paha-meelest hoolimata näitas mul-luse aasta lõpul tehtud avaliku arvamuse uuring, et 74 protsen-ti kodanikest peab õigeks Ees-ti kuulumist euroliitu. Veel ül-latavam oli, et koguni 73 prot-senti eestlastest peab ennast ka Euroopa kodanikuks.

TALLINNAS ALUSTAS mullu tööd Euroopa Liidu IT-ameti, mis tasapisi jõudu kogub. Selle ameti esimene suur töö on juhtida alates maikuust üleeu-roopalist infosüsteemi, mis aitab liikmesriikidel kontrollida kurjategijate ja varastatud ese-mete liikumist üle riigipiiride. Tulevikus ameti tegevusala laieneb.

Juba juulis kasvab Euroo-pa Liit veidi veel, sest siis lii-tub 28. liikmesriigina 4,4 miljo-ni elanikuga Horvaatia.

Majandusanalüütikud kor-davad viimastel aastatel aina, et Eesti majandusel võiks pa-remini minna, juhul kui teistes Euroopa Liidu riikides oleksid asjad korras, sest just eurotu-rule müüme me 70 protsenti eksporditud kaupadest ja teenustest.

Mida paremini läheb meie naabritel, seda rohkem töökohti loob Eesti majandus ja seda kiiremini kasvab eestlaste hea-olu. Seetõttu on Eesti huvides, et Euroopa riigid ületaksid oma raskused võimalikult kiiresti, sest kui läheb hästi Euroopa Liidul, läheb hästi ka Eesti inimestel.

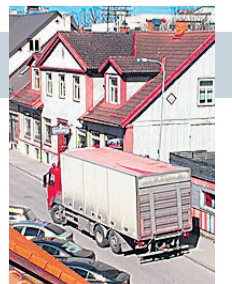
PRÄÄNIK

Viljandimaal võttis nädalava-hetusel koristustalgutest osa 1749 inimest.

PIITS

Viljandis Tartu tänaval nügis kaubaauto manööverdades tänavavalgustusposti.

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

5

Möödunud laupäeval ja pühapäeval käisid Viljandimaa päästjad kustutamas viit kulupõlengut.

Järgmise aasta aprillist hakkavad uued rongid viljandimaalasi pealinna viima ning sealt tagasi tooma kuus korda päevas. TOOMAS TATAR (+POSTIMEES)

ÜHISTRANSPORT

Rong hakkab käima kolm korda sagedamini

STEN MAHOV
sten.mahov@ajaleht.ee

Järgmise aasta aprillist hakkab rong Viljandi ja Tallinna vahet sõitma kuus korda päevas praeguse kahe asemel. Bussifirmade esindajate sõnul mõjutab see ilmselt ka neid.

Elektriraudtee müügi- ja turundusjuht Norbert Kaareste sõnas, et rongi väljumiste arvu suurendamises peeti silmas kaht asjaolu: liikluse logistikat ning sõidunõudlust.

«Esimene põhjus, miks inimene hakkab ühistransporti eelistama, on sagedus ning kui väljumissagedus on kaks korda päevas, on see põhivajaduse rahuldamine,» rääkis Kaareste. «Sellistel liinidel, kus nõudlust on, võiks väljumisi tihendada ning Viljandi on see liini.»

Vaadata tuleb tervet liini

Küsimusele, kas nii tihe väljumine on majanduslikult mõistlik, sõnas Elektriraudtee esin-

daja, et vaadelda tuleb tervet Viljandi—Tallinna liini, mitte ainult Viljandimaa peatusi. «Rong hakkab teenindama ka Türi valda ning Raplamaad ja Saku valda,» lausus ta.

See, mitme vaguniga rongid liinile pannakse, sõltub nõudmisest ning seda hakatakse Norbert Kaareste andmetel mõõtma 1. jaanuarist. Sõitma hakkaval diiselrongil on kolm või neli vagunit või ka rohkem. Kolmevagnulises diiselrongis on 161 istekohta, lisaks 80 seisukohta.

Bussifirmad on murelikud

Praegu sõidab Viljandi ja Tallinna vahet Edelaraudtee ning ettevõtte müügijuhi Annemari Oherdi sõnust on liinil viievagnulised rongid, milles on umbes 400 istekohta. «Sõitjate arv sõltub suuresti sellest, kus ja kuidas rong liinil on. Nädala sees on rong Tallinna jõudes üsna täis,» sõnas ta.

Bussifirma Mulgi Reisid Viljandi regiooni liinitööosakonna juhataja Kalju Heinleht nentis, et kuna praegu ei ole veel teada, milliseks kujuneb uute rongide piletihinna poliiti-

tika ning millal need väljuvad, ei oska ta prognoosida, kuidas see bussifirmat mõjutama hakkab.

«Argipäevadel on meil Viljandi—Tallinna liinil neli väljumist, pühapäeval kuus. Mingit mõju uued rongid kindlasti avaldavad,» rääkis Heinleht.

Elektriraudtee müügi- ja turundusjuht Norbert Kaareste sõnas, et rongid võivad hakata väljuma iga kolme tunni tagant.

Tema jutust võis välja lugeda, et uutes rongides ei pruugi pileti hind olla väiksem kui bussides. Elektriraudteel on esindaja ütlemist mööda kavas jälgida, mida teevad bussivedajad ning millised on autode küttekulud. «Seda kõike arvesse võttes tahaksime konkurentsis püsida,» lausus ta.

Ka Taisto Liinide liinispetsialist Jan Landrat lausus, et inimeste liikumist hakkab mõjutama pileti hind. «Kuuldavasti tulevad uute rongide piletite hinnad hoopis teises suursjärgus, kui need on seni,» lausus Landrat ning lisas, et perspektiivis saab rongist küll

SÕITJATE ARV

Tallinn—Viljandi on Edelaraudtee populaarseim liini.

- Selle aasta kolme esimese kuuga sõitis Edelaraudtee rongiga Tallinna—Viljandi liinil 179 401 inimest. Mullu kasutas seda liini aasta jooksul 676 699 sõitjat.

Allikas: «Sakala»

kiirem, kuid kallim liikumisvahend ning buss on aeglasem, kuid sõitjale soodsam.

«Kui rongide graafik uuel aastal tiheneb, toimub reisijate ümberjaotumine. Bussisõitjate arv kindlasti väheneb ja seetõttu pole vaja ka senises hulgas busse Viljandi ja Tallinna vahel,» lausus bussifirma liinispetsialist. «Tekib oht, et Eestis tuleb juurde piirkondi, kus ei ole rongiühendust, samas ei võimalda pikamaasõitjate puudumine ka bussiyhendust pakkuda.»

Kilpkonna trahter tegutseb pereärina

TIINA SARV
tiina.sarv@ajaleht.ee

Läinud nädala lõpul avas Abja-Paluojaal ukseid söögikoht, mis kannab Kilpkonna trahteri nime.

See on pereäri, mida juhib Mulgimaalt pärit ja Vana-Võidus kokaks õppinud Kristo Putnik. Elu, täpsemalt abielu on ta viinud Saaremaale, kus ta tegi endale nime restorani La Perla peakokana ja on praegu sõpradega kahasse asutanud restorani Lavendel.

Nüüd sai ka noorem vend Karl Putnik Vana-Võidust kokapaberid ja kui jäi tühjaks varem Rohelise Konna nime kandnud söögikoht, tundus sobiv võimalus kodukandiski midagi ette võtta.

«Eelmine omanik lõpetas, ega toitlustamine päris tema ala vist olnud ka,» seletas Kristo Putnik, kes Jaama tänav 2 asuvad ruumid rendile võttis. Esialgu neljaks kuuks. «Sügisel on töehetk,» ütles noormees muigamisi.

Köögis on põhiliselt ametis vend Karl, leti taga öde Kristin Putnik. Põhimõte on pakkuda korralikku lõunat, mida tehakse nii palju kui võimalik kohalikust toorainest.

«Saaremaal on lihtsam — seal tellid midagi ja poole

tunniga tuuakse kohale. Siin tuleb oodata mitu päeva,» nentis Kristo Putnik. Ta loodab edaspidi rohkem ümberkaudsete talupidajate peale, kellelt saab osta kõige värskeimat ja kvaliteetsemat kraami.

Söögisaalis troonivatele oranžikatele massiivsetele laudadele osutades vangutas omanik pead. Kui trahteril hästi minema hakkab, muudetakse sisekujundust kindlasti, aga praegu on varavõitu nii suurt investeringut ette võtta.

Lae alla riputatud telerist kriiskava räpiga on lihtsam — selle saab ühe käeliigutusega kinni keerata.

Lõuna ligines ja einetajaid üha tuli. Kartulipüreesupis üllatas tõeliselt suur kogus krevette. Kui pärast Kristo Putnikult igaks juhuks pärisin, kas neid on seal alati nii palju, vastas ta, et töepoolt on. «Mul on soodne varustaja!»

Päevapasta oli tehtud tomati ja hakklihaga, mahlaklaas oli mehiselt mahukas.

Nüüd on Abja-Paluoja hea mainega Mulgi kõrtsil konkurent. Üks Karksi-Nuia elanik, kes sageli Mulgi kõrtsis söömas käib, ütles, et see rõõmustab teda. «Eks nüüd püüa mõlemad kliente endale võita ja veel paremaid toite valmistada. Mis saab meil selle vastu olla!»

Kui rahvast on palju, ei ole mahti auastet vaadata. Trahteri omanik Kristo Putnik tõttab tellijatele toitu viima. MARKO SAARM

Rattur viidi maratonilt Tartu haiglasse

Pühapäeval viidi kiirabiga Viljandi haiglasse ning seejärel Tartu ülikooli kliinikumi 69-aastane mees, kes oli Mulgi rattamaratonil teelt välja sõites viga saanud. Pealtnägijate kirjeldust mööda oli rattur paar kilomeetrit enne finišit kukkudes pea ära lõõnud.

Viljandi haigla kommunikatsioonijuht Krista Valdvee

ütles juhtunut kommenteerides, et vigastused olid piisavalt rasked, et mees Tartusse viia. Ta lisas, et tegu oli raskeima õnnetusega, mis jalgrattavõistlusel aset leidis.

Tartu ülikooli kliinikumist ei õnnestunud eile teada saada, milline on kannatanu tervislik seisund. («Sakala»)

ÜHISTÖÖ

Talgulistel vedas ilmaga

MARGUS HAAV
margus.haav@ajaleht.ee

Muude talgutööde kõrval tehti laupäeval Koksveres sokitantsu ja valiti külavanem, Viljandi kodutute loomade varjupaigas leidis üks kutsuomaniku üles ning Pärsti mõisa talgulistele annetati kehakinnituseks terve siga.

Päikeseline ja soe talgupäev meelitas laupäeval Viljandimaal välja 1749 inimest, kes löid kaasa 79 registreeritud talgul. Enamasti korraldati külaja heakorralgud ning haljastus- ja looduskaitsetalgud, kuid kultuuripärandi aasta egiidi all korraldati ka mälestisi ning spordiaasta puhul terviseradu ja muid spordirajatisi.

Väärt algatus

Kolga-Jaani alevikus võeti ette kiriku ajalooline park, kus möödunud sügise ja talve tormid olid tublisti laastamistööd teinud. Kõige suuremat peavalu valmistas eakas pärn, mis oli murdunud teistele puudele. Talgujuhi, Kolga-Jaani vallavanema Kalevi Kauri hinnangul võis pärnal eluiga olla isegi paar-kolmsada aastat.

«Sellised üle-eestilised talgud on väärt algatus,» leidis Kaur. «Tulin just eile Venemaal ja sealne pilt on veel selgelt meeles. Seal oleks vaja iga päev talgud teha!»

Mootorsaaga tööle tulnud Hovard Nurme tuletas meelde, et vanarahvas kutsus kirikut ümbritsevat aeda pleekaiaks. «Seda sellepärast, et siin pleegitati päikese käes kangaid.»

Talgutel olid väljas juba 18 aastat tegutsenud Kolga-Jaani Lions-klubi liikmed, kes käivad kiriku parki koristamas igal aastal. Praegu on see eriti päevakorras, sest kirikla korrastamiseks on tehtud projekt ning selle neljal hektaril lähevad tööd peagi lahti.

«Oleksime siin koristamas olnud ka ilma üle-eestilise talgupäevata,» oli Nurme kindel. «Ilmaga meil vedas, aga maamehed on ju teadagi põllumehed ning paljud olidki täna hoopis maaharimisega ametis. Huvitav on muidugi see, et suurpõllumehed leidsid aega appi tulla, aga mõnel väiksemal oli kole kiire.»

Ujumissild järvele

Pärstis korrastati mõisaparki ja järveäärset ujumiskohta. Mõis on seal kandis kujunenud külarahva kooskäimise kohaks ning suvel jällegi veedetakse aega järve ääres. Kõige muu hulgas sikutati traktori abiga järvele tagasi talvekorteris olnud ujumissild ning tehti ühteist hädavajalikku laste mänguväljakul.

«Tööd oli päris palju,» kinnitas talgujuht Ly Kangur. «Ujumissilla oleme igal aastal

”

Seda eriliselt head tunnet, mis võttis võimust talgustaabis kõiki talgud läbi helistades, on raske sõnadesse panna.

TARMO TÜÜR,
peakorraldaja

Mõned Viljandi vana lennukitehase ruumid lähevad sügisel Viljandi avatud noortetoale ja tragimad noored panid seal tööle käed külge.

enne talve välja võtnud, et vesi seda ära ei lõhuks.»

Külavanem Raivo Laidmaa arvas, et järgmisel talvel ehk ei hakata silda enam nii kaugele vedama. «Aga veest tuleb see välja tõmmata küll,» sõnas ta.

Ly Kangur lisas, et lasteaialaste vanematest talgulised koristasid mõisa ümbrust juba neljandat aastat ning igal aastal on kohal olnud 50 inimest — ei vähem ega rohkem. Pärstis oli heategija, kes soovis leheveergudel tundmatuks jääda, annetanud talgulistele toiduks terve sea.

Hea tunne

Kogu talgupäev kulges ilma eriliste vahejuhtumiteta. Üle Eesti tegi 1522 kohas tööd 36 270 inimest.

Talgupäeva eestvedaja, Eestimaa looduse fondi juhatuse liikme Tarmo Tüüri jutu järgi näitasid eestimaalased taas veenvalt koostegemise võimu ja väge.

«Seda eriliselt head tunnet, mis võttis võimust talgustaabis kõiki talgud läbi helistades, on raske sõnadesse panna,» ütles Tüür. «Nägime taas, et maikuu esimesest laupäevast on saanud üle-eestiline hoolimise päev.»

Tüüri sõnul tõi vahetu tagasiside talgupaikadest esile selle, kui tähtis on inimestele ko-

Pärstis korrastati mõisaparki ning veeti järve talvepuhkusel olnud ujumissild.

gukonnatunne. Just ühises tegutsemises peitub sügavam väärtus, mida argipäevas sageli napib.

«Väga hästi läks,» kinnitas ka Viljandimaa talgupäeva koordinaator Enn Sarv. «Rahvast tuli tunduvalt rohkem, kui end kirja pannud oli, aga see on üsna tavaline. Paljud ei hakagi end varem registreerima.»

Kõik talgulised on oodatud talgupäeva jäädvustama ja jagama nii oma muljeid kui talgulgusid, mille saab sisestada talguveebi.

Paarisaja-aastasest murdunud pärnast ei jäänud Kolga-Jaani kiriku pargis päeva lõpuks suurt midagi järele. Aavo Tatar oli üks talgulistest.

1. juunil jõuab Sakala, Pärnu Postimehe, Virumaa Teataja, Järva Teataja ja Valgamaalase tellijateni SUURIMA KOHALIKE LUGEJATE ARVUGA TEADLIKULE TARBIJALE MÕELDUD AJAKIRI

Reklaam OSUTIS jõuab 129 000 lugejani*

*Sakala, Pärnu Postimehe, Virumaa Teataja, Järva Teataja ja Valgamaalase lugejate arv Turu-uuringute ASI andmetel (I kvartal 2013)

Juunikuu OSUTIS ekstra
HEA TOIDU OSUTI
ja
GRILLFEST 2013
INFOLEHT!

8000 lisaeksemplari!

OSUTI

Ajakiri sobib:

- tootetutvustuseks
- uudistoodete esitluseks
- muude kaubanduslike sõnumite edastamiseks

Reklaami broneerimine kuni 20. maini

Merlin Muts
tel 433 0063, 508 8780
merlin.muts@ajaleht.ee

Ajakiri on kõigile Sakala, Pärnu Postimehe, Virumaa Teataja, Järva Teataja ja Valgamaalase tellijatele TASUTA! Väljaandja Ühinenud Ajalehed

Riik loobus eksamite salvestamise kohustusest

Ehkki sellest aastast pidid põhikoolid ja gümnaasiumid salvestama kõik suulised eksamid, otsustas haridus- ja teadusministeerium selle kohustuse tühistada.

Ministri määrusega vabastati koolid lõpueksamite suuliste osade kohustuslikust salvestamisest ja seda tehakse edaspidi vaid juhul, kui õpilane enne eksamit niisugust soovi avaldab.

Ministeeriumi avalike suhete konsultandi Rein Joametsa sõnul kurtsid koolid, et võorkeeleeksamite üldine salvestamiskohustus oleks neile liiga koormav ning sellise hulga salvestiste haldamine kasvatab bürokraatiat. Salvestamine võib suurendada ka eksamitegijate stressi.

Samas lisati määrusesse säte, mille järgi koostab eksameid korraldav sihtasutus Innove koos haridus- ja teadusministeeriumiga valimi koolidest, kes on kohustatud järgmisest õppeaastast põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite suulised osad salvestama. Salvestised peaksid andma riigile infot, mida kasutatakse õpitulemuste, suulise eksami vormi ja hindamiskriteeriumide parandamiseks ning hindajate ja intervjuerijate koolitamiseks. («Sakala»)

Haigla ootab rasedaid ja beebide vanemaid

8. mail kella 11–14.50 on Viljandi haigla C-korpuse kolmanda korruse saalis infopäev rasedatele ja beebidega peredele. Räägitakse rasedusest ja selle jälgimisest, raseda ja noore ema tervisest ning väikelaste esmaabist ja vigastuste ennetamisest.

Teabepäeva avab Viljandi haigla ämmaemanda Tiia Helve loeng, milles ei keskenduta toitumisele, eluviisidele ja liikumisele nagu tavaliselt, vaid räägitakse sellest, mida raseduse jälgimise visiitidel uuritakse, millal tehakse uurinuid ja nii edasi.

Järgneb pereõde Katrin Poomi ettekanne väikelaste vigastuste ennetamisest. Seejärel jagab Viljandi haigla erakorralise meditsiini osakonna õde Sirje Laidma näpunäiteid väikelaste esmaabist.

Lõpuks räägivad haigla füsioterapeudid Piret Tšulakovski ja Nele Maling raseda ja noore ema tervisest ning liikumise tähtsusest.

Pärast loenguid on võimalik teha kaasa saalivõimlemises, aga kuna kohtade arv on piiratud, palutakse osalemissoovist teatada registreerudes.

Kogu üritus on osalejatele tasuta, tulekust palutakse varem teada anda. («Sakala»)

Karksi-Nuias käib uue bussiootekoja ehitus. Poolkaarekujuline klaasfassaadiga koda, milles on tuule eest varju pakkuv ooteruum, koristajaruim ning tualetid, valmib suvel. MARKO SAARM

BUSSID

Uus koda päästab ootajad kitsikusest

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Kui seni pidid Karksi-Nuia inimesed bussi ootama ilma meelevallas, siis nüüd käib töö, et juulis valmiks neile ooteruumi ja tualettidega paviljon.

Senise varjualuse lammutamine algas aprilli lõpul ning uus klaasfassaadiga poolkaarekujuline rajatis peaks lepingu järgi valmis olema 12. juuliks. Karksi valla spetsialisti-projektijuhi Dmitri Orava sõnustab üritab ehitaja Variberg Grupp ootepaviljoniga ühele poole saada juba jaanipäevaks.

Lahenduse leiab tualettide küsimus

Orav rääkis, et algul oli ehitajatelt aega juurde nõudnud vana vundament, mis avastati alles siis, kui ehitise asukoht oli kindlaks määratud. «Me ei osanud lihtsalt ette näha, et kunagi maeti vundament kinni ja oligi kõik. See tuli nüüd välja kaevata, aga praegu on kõik juba korras ja uus alus paigas,» kõneles ta.

Uus ootekoda ehitatakse Euroopa Liidult Leaderi meetmest saadud toetuse abiga. Projekti esialgne maksumus on 44 000 eurot ja toetus sellest 16 000 eurot. Ülejäänud on valla osalus. Rajatis ei tule väga suur, näiteks ooteruum võtab enda alla 29 ruutmeetrit, kuid Dmitri Orava selgitust mööda nõuavad kopsakalt summat metallkonstruktsioonid, turvaklaasid ja tualetid. «Päris miljoni-WC-ks teda vanas rahas nimetada

Nuia bussijaam 1970. aastatel. Tol ajal oli bussijaamas samuti käimlatega ooteruum, mille uks käis kinni. ERAKOGU

küll ei saa, aga sinna kanti tuleb ära,» lausus ta.

Ootekotta tuleb kaks tasuta tualetti, üks neist tavalisest laiema uksega, et saaks sisse ka ratastooliga. See lahendab Karksi-Nuias juba ammu üles kerkinud tualettide probleemi. «Kui turistid tulevad, on neil võimalik seal käia. Praegu saab küll Kadri majas käia, kuid see on piiratud ajal lahti ja seda eriti ei reklaamita,» ütles Orav.

Taimeriga ukсед lähavad ööseks lukku

Karksi vallavanema Arvo Malingu sõnul on uus ootekoda jutuks olnud juba 1990. aastate lõpust, kui vana maha lõhuti. Vahepeal seisis ootepaviljonil ühest küljest avatud ajutine varjualune. Seda, et Karksi-Nuias on korraliku ootepaviljoni tarvis, näitab tihe bussiliiklus, eriti hommikuti, kui korraga väljub neli bussi.

Uue ehitise pikkus on kümme meetrit ja laius tsirka kuus meetrit. Selle ooteruumis kütet ei ole, kuid tualetid on soojustatud.

Dmitri Orava kinnitust mööda on ooteruumi plaanis paigaldada ka elektriline lukustus. «Uks läheb ööseks kinni,» sõnas ta ja selgitas, et esimese bussi tuleku ajaks see jällegi avaneb. Esimesed bussid lahkuvad Karksi-Nuiast kella kuue paiku hommikul. Öhtul kella poole üheksa paiku, kui väljub viimane buss, läheb maja jälle lukku.

Et keegi bussijaama kinni ei jääks ega sealt oomaja otsiks, seatakse üles alarmüsteem. Järgmine teema, mis ootekoda planeerides arutamist nõudis, oli sodimine. Orava sõnustab oli senine ehitus põhjalikult täis kritseldatud. «Valvekaamera kindlasti vahendab neid sigadusi,» lausus ta. See on plaanis paigaldada Valga–Uulu maantee nurga peal seisva posti otsa.

Kaamera hakkaks jälgima bussijaama ning heidaks pilgu ka keskväljaku poole. «Teistes kohtades, näiteks kooli staadionil, on kogemused näidanud, et videovalve distsiplineerib päris palju,» ütles Orav.

Vanakraam kolib vanalinna parkidesse

ÜLLAR PRIKS
yllar.priks@ajaleht.ee

Viljandi vanakraamiturg alustab oma neljandat suvehooaega 25. mail. Nagu tavaks on saanud, pakutakse müümis- ja ostmisrõõmu kahe nädala tagant, kuid mitte enam pühapäeviti.

Turg tegutseb üle nädala laupäeviti ja nüüd juba kõigis vanalinna parkides: Raekoja, Laidoneri ja Köleri pargis.

Ühe korraldaja Kiti Põllu sõnul tehakse täiskasid enamasti ikka selleks, et endale ebavaljalkke esemeid müüa ja vajalikku kraami osta. «Täikad on kõige kiirem ja loomulikult võimalus sääraseks kaubavahetuseks,» kõneles Põld. «Peale selle võib inimesi muidugi melu: huvitavad väljapanekud, palju uudistajaid, innukas kauplemine, rõõmus õhin nii müüjate kui ostjate leiris, mille mahamüümise või erilise leiu hasart.»

Esimestel aastatel oli Viljandi vanakraamiturul müüjaid mõnikümme, kuid mulu kogunes neid keskmiselt 150 ühe korra kohata. Põllu sõnul käiakse nii ostmas kui müümas eri põhjustel.

«Müütajatel on esikohal üks kahest: tähtis on kas raha teenida või siis lihtsalt vabaneda asjadest, et ei peaks neid kuhugi

HOOAEG

Turupäevad

- 25. mail
- 8. juunil (Lastepargis) 22. juunil
- 6. ja 20. juulil
- 3., 17. ja 31. augustil
- 14., 21. ja 28. septembril
- 12. oktoobril.

Allikas: korraldajad

kogumiskohta toimetama ja päris niisama ära andma. Ostjad vaatavad ringi, soovivad kas midagi kindlat odavalt või siis otsivad midagi erilist ja lahedat.»

Põld tunneb heameelt, et valehäbi täikal kauplemise pärast on hakanud jõudsalt murenema. Esimesel aastal oli Viljandi vanakraamituru tema mäletamist mööda sellise hoia-kuga päris tihti vastamisi.

Kõige levinum müügiartikkel on Kiti Põllu tähelepanekut mööda rõivad. Ta nimetas neid koguni tänapäeva haiguseks. «Kõik soovivad rõivastest vabaneda ning tassivad neid kottide kaupa prügikastide kõrvale, kogumispunktidesse, heategevuskastidesse ja täikadele. Samas on kõigil kogu aeg rõivaid vaja, seega neid ka ostetakse kõige rohkem,» lisas ta.

Põllu sõnul on kõige minevam kaup alati see, mis parandab ostja enesetunnet ja enesehinnangut.

LEHEKUUL KÕIK ERAISIKUTE KUULUTUSED

Mulgimaa suurimas kuulutustelehes

1leht
Tasuta nädalaleht

TASUTA

loe ja kuuluta ...

1lehega jõuab Sinu kuulutus ligi **9000** viljandlase postkasti!

Järgmine 1leht ilmub 20. mail.

Tasuta kuulutusi saab tellida Sakala toimetuses Tartu t 8 või e-postiga andra.tetsmann@ajaleht.ee. Info tel 433 0062

BINGO LOTO

PUHKUSELOOS

Auhinnafond kokku:

82 340 €

Loosi läheb:

- 3 sõiduautot **ŠKODA OCTAVIA**
- **KUUBA** ringreis*
- Ringreis **MAIADE RADADEL***
- 3 x **3 000 €**
- 10 x **1 000 €**

Loosimisel osalevad kõik ajavahemikus 02.05-09.06.2013 ostetud Bingo Loto piletid. Kampanias osalemiseks ei ole vaja pileteid registreerida ega Eesti Lotosse toimetada. Loosimise telesaade Kanal2 eetris 12.06.2013.

*Reis kahele koguväärtuses 5 000 €

Hoia oma Bingo Loto pilet kindlasti alles, sest kõik ostetud piletid osalevad loosimisel!

EESTI LOTO

Mängi vastutustundlikult. Lisainfo ja reeglid www.eestiloto.ee
Pärnu mnt 106, 19089 Tallinn
Loosimisel osaleja peab olema vähemalt 16 aastane.

TEEMAD

Toimetaja STEN MAHOV, 433 0052, sten.mahov@ajaleht.ee

10

Veterinaar- ja toiduameti andmetel on Eestis 10 ettevõtjat, ettevõtet või tootmisüksust, kes tohivad joogipiima toota.

PIIMA TEEKOND

Kellele koorega, kellele ilma

STEN MAHOV
sten.mahov@ajaleht.ee

Kui Abja vallas Pajumäe talus valmistatakse piima tarbimiseks ette nii, nagu seda tehti vanasti maal vanaema ja vanaisa juures, siis Viljandis asuvas Tere piima tootmisüksuses läbib see pika töötlemisprotsessi.

Kui me ühel ilusal aprillikuul hommikul kella kaheksa paiku fotograafia Pajumäele jõuame, on värske piim juba pudelitesse villitud ja kaubaauto on koormaga ära sõitnud.

Hommikune lüps aga veel kestab ning pooleli on ka järgmise päeva piimapudelite sildistamine ja teiste piimatoodete pakendamine.

Ligi 600 pudelit piima päevas

Meie giidiks saab Pajumäe talu tehnoloog Sirje Luik.

Kõigepealt sõnab ta, et ettevõttes teevad kõige suurema töö ära lehmad ja lüpsjad. «Kui poleks lehma, ei oleks ka piima, ning kui poleks korralikku lüpsjat, oleks piim ebakvaliteetne.»

Sirje Luik räägib, et talus on 80 lehma, kellest praegu annab piima 60. Neid lüpsatakse kell kuus hommikul ja kell viis õhtul. Üks loom annab päevas keskmiselt 24 liitrit piima. Eesti eri nurkades olevatesse poodidesse ja turgudele sõidab Pajumäelt umbes 600 pudelit päevas.

«Inimesed tulevad tööle juba hommikul kell neli, sest siis algab piima pakendamine, ning enamasti kella seitsmest sõidab auto kaubaga minema,» ütleb tehnoloog.

Hommikune lüps kulub kohupiima ja jogurti valmistamiseks, õhtune aga joogipiimaks.

Külmaahel ei tohi katkeda

«Kui nüüd laudas lüps algab, liigub piim laes olevate torude kaudu kõrvalruumi piimatanki, kus see siis jahutatakse,» tutvustab tehnoloog tootmise etappe.

Kui äsja lüpsitud piima temperatuur on umbes 36 kraadi, siis pudelisse villimiseks on see vaja jahutada kahe kuni nelja kraadini. Jahutamise võtab aega paar tundi.

«Teinekord, kui piima tuleb õhtusest lüpsist puudu, võtame selle hommikusest ning autojuht ootab, kuni see on maha jahtunud,» tähendab Sirje Luik.

Pajumäe talu pakub tarbijatele ühtekokku 64 toodet: peale piima veel kohupiima, kohupiimakreeme, kodujuustu ja jogurteid. Neist 29 on mahetoo-

ted. Kohe-kohe on plaanis valmistama hakata ka mahedat vadakust lihamarinaadi.

Lattu midagi ette ei tehta, sest Pajumäe piimatoodete säilivusaeg on lühike: kohupiimakreemil ja jogurtil seitse, toorpiimal neli päeva.

«See on meie antav garantiid ning toode säilib nii kaua siis, kui külmaahel ei katke,» täpsustab tehnoloog.

Kaup jõuab poodi külmutautos ja seal paigutatakse see kohe külmutikusse. «Kui aga inimene sõidab pärast poeskäiku randa ja unustab kauba kaheks tunniks autosse, kus temperatuur on 60 kraadi, on külmaahel lõhutud ning toode läheb käest.»

Osa tööst käsitsi, osa masinaga

Õhtust mahajahutatud piima hakkab hommikul kell neli villima kolm inimest. Üks laseb seda spetsiaalsest kraanist pudelitesse. Teine täidab pudelid lõpuni — kraanist tulles piim nimelt vahutab ja pärast vahu kadumist pole pudelid veel päris täis. Kolmas keerab korgid kinni.

Viimati nimetatud tööd tehakse nii käsitsi kui spetsiaalse masinaga. «Kui pudeleid on palju, siis keerame kõrge käsitsi, sest masinaga läheb kauem aega, kuigi võiks arvata vastupidi,» nendib Sirje Luik.

Järgmise päeva pudelite sildistamine käib samuti käsitsi.

«Varem vajutasime säilivuskuupäeva sildi peale tempeliga, aga et tint läks tihti laiuli ega olnud loetav, oleme nüüd kuupäeva etiketile trükinud,» kõneleb tehnoloog.

Pudelisse villitud toorpiima rasvasisaldus on nelja protsendi ringis. Seda antakse meile ka maitsta. Kuigi fotograaf joob väikse tropsi ühe hooga

Kui piimapudelitele keeratakse Pajumäel kõrge peale nii käsitsi kui masinaga, siis pudelite sildistamine käib ainult käsitsi.

3 x MARKO SAARM

tühjaks, jään mina ettevaatlikuks ja piirdun vähemaga.

«Oeldakse ju, et neid, kes on harjunud tööstusliku piimaga, võib toorpiima joomine tuuletiust kulutama panna,» lausun põhjenduseks.

Tehnoloog märgib seepeale, et need inimesed, kes algul rammusid piima ei talu, võiksid seda lahjendada, näiteks koore pealt ära kallata.

«Piimale annab maitset just selle rasvasisaldus. Pealegi ma olen lugenud ühe

Ameerika teadlase raamatut, milles öeldi muu hulgas, et laktoositalumatusel ei ole inimesed peaksid tarvitama just toorpiima, sest selles on aine, mis laktoosi lagundab. Pasteriseerimisega see võime piimale kaob.»

Kõige roh-

kem müüakse Pajumäe tooteid Tallinnas. Müügikohti on talul aga Viljandis, Tartus, Pärnus ning mitmel pool mujalgi.

Kombinaadipiimale koorekihti ei tule

Viljandi Tere piimakombinaati külastajad ei lasta. Räägime aga aktsiaseltsi Tere turundusdirektori Alar Pingiga.

Tema ütlemist mööda valmistatakse Viljandi tootmisüksuses kaht sorti kilepiima, mille päevane kogus on üle 100 tonni, ning mitmesuguseid kohupiimatooted, toor- ja sulatatud juuste, pudinguid, hapukoort ja dipikastmeid.

«Enne kui pakendatud piim jõuab polettidele, läbib see pika teekonna,» räägib Pink. «Et piim on soodne keskkond mikroobide arenguks, tuleb seda töödelda. Vastasel juhul võib see kahjulike mikroobide tõttu rikneda.»

Piima pikk teekond algab Pingi sõnul sellest, kui toorpiim farmidest kokku kogutakse. Seejärel valmistatakse see ette pasteriseerimiseks ehk eelsoojendatakse, separeeritakse ja normaliseeritakse.

«Separeerimise käigus eraldatakse piimast koor ja lõss, mis siis normaliseerimise käigus kindlas vahekorras kokku viiakse, et saavutada

Äsja lüpsitud piim läheb torusid mööda piimatanki, kus see jahutatakse enne pudelitesse villimist kahe kuni nelja kraadini.

soovitud rasvasisaldus,» selgitab Pink. «Järgnevalt piim kuumtöödeldakse ehk pasteriseeritakse ning jahutatakse. Siis on see valmis villimiseks.»

Pink rõhutab, et kogu protsess peab olema väga puhas ja pakend ilma kahjustusteta. «Nii väldime toote saastumist ja säilivusaja lühenemist.»

Valmis pakendid ladustatakse külmlattu, kust kaubaautod need poodidesse viivad.

Tööstus- ja talupiima põhierinevus seisnebki Pingi sõ-

nul selles, et tööstuses läbib piim töötlust. Samuti on tööstuslikult toodetud piim homogeniseeritud.

«Eesmärk on muuta piim rasvakihivabaks ja valgemaks,» nendib Pink. «Tööstuslikult homogeniseeritud piimale ei teki rasvagliobulitest moodustunud koorekihti — koor on piimas ühtlaselt lahustunud.»

Umbes 90 protsenti Eestis toodetavast joogipiimast moodustab 2,5-protsendilise rasvasisaldusega piim.

TAASKASUTUS

Naised lappisid Olustveres vanast kangast uued tekid ja kotid

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Tuba oli täis äsja valminud kotte, tekke ja kleidikesi. Nende keskel ulatas Olustvere lina- ja lapikoja eestvedaja Mall Vesilo naistele nõelapatju, millele olid kinnitatud pisikesed säravad käärid.

«Teie olete praegu veel sellised tibutegijad. Aga öeldakse ikka, et kui pensionile jään, küll siis võtan asja korralikult käsile,» lausus ta kahekuulise kursuse «Lapitöö — vanast uus» lõpetanud näpumeistritele ning naljatas, et mida kursusel edasi, seda suuremaks käärid lähevad.

Peale käärikete said kursuse läbinud ka nende oskusi tõendava diplomi ja šokolaadimedali.

Seekord õppis Vesilo kääre all 15 naist.

Avastati kaltsukate aardeid

Kui need naised esimest korda kokku olid tulnud, siis lappisid nad paberit. Õigupoolest kleipsisid kaartidest ja kangatükikestest kokku kinkekotte. Alles kursuse edenedes selgus, kes mille peale spetsialiseerub.

«Mall tuli ju iga kord uue ideega. Proovisime eri asju, ainult esimeses tunnis tegime kõik ühte ja sama,» sõnas Ester Sukk.

Tema võttis Mall Vesilo käsitöökursusest osa juba viiendat korda ja tunnis-

tas: «Kui siin sõrme annad, siis läheb kõik.»

«Nagu ütleb minu sõbranna: lapitöö on üks selline usu värk. Kui sa sellesse uskuma hakkad, siis sa lihtsalt usud ja see neelab sinust sada protsenti. Hakkad öösel ka juba sellele mõtlema,» lisas Mall Vesilo.

Ester Sukk astus lapitöö usku siis, kui tal sündis esimene lapselaps. «Midagi ei ole teha — vanaema ongi ju selleks, et lapselapsele oma kätega asju meisterdada,» tähendas ta.

Nüüd said tema mõlemad lapselapsed tillukese teki. Esimene tuli karude ja suurte sipelgatega, teine suurte kaslaste ja lõuna- maiste lindudega.

Tekke olid kursusel teinud teisedki. Raili Proos rääkis, et materjali järel käisid nad kaltsukates.

«Kui tead, mida otsid, siis sealt leiab väga odavalt. Seal on kõik virnades olemas,» nentis ta ning viitas diivanile laotatud tekile. «Kogu selle teki materjal — pits, linikud ja aluskangas — on kaltsukatest saadud. See on 48 ruudukesest kokku õmmeldud.»

«49,» täpsustas kõrvalt teki meister Merle Helve. «See ligi kaks meetrit lai voodikate võiks muidu maksta oma paarsada eurot. Minul läks aga materjali peale mõnikümmend eurot.»

Mall Vesilo sõnusti oli selle kursusega niimoodi, et naised tegid kohe iga kord, enne kui tundi tulid, Viljandi kaltsukatele tiiru peale.

Mare Lepist meenutas, et ükskord sattus ta Viljandis ühe oma kursuse naisega kaltsukas kokku. Koostegemine oli siis veel ol-

nud algusjärgus ning teineteist nad kohe ära ei tundnud, ehkki nägu oli tundunud tuttav. Parema materjali nimel rabamiseks siiski ei läinud ja mõlemad said endale vajamineva kätte.

Lepistil valmis kursuse lõpuks lausa neli käekotti. «Lihtsalt tuli vaimustus peale ja plaanis on neid veelgi teha — suvel käin ma natuke ka laatadel müümas.»

Lapitöö on üks selline usu värk. Kui sa sellesse uskuma hakkad, siis sa lihtsalt usud ja see neelab sinust sada protsenti.

MALL VESILO, lapitöö kursuse juhendaja

Naine märkis, et kodu suhtutakse tema lapitöö vaimustusse hästi. Ainult ükskord ei olnud kass mõistnud, mikspärast see kott kangastega nurka seati. «Niipea kui ma lapid maha panin, võttis ta hoo ja hüppas. Siis sõitis nende lappidega toas pikalt edasi. Ei tea, arvas vist, et pesa talle tehtud.»

Kallis elu ergutab taaskasutust

«Minu hing väriseb neid töid vaadates,» tunnistas Viljandimaa rahvakunstiühingu juhatuse esimees

Leida Mägi. Tema oli see, kes organiseeris taaskasutuskursuse.

«Teema on ju praegu aktuaalne. Tuntakse suurt huvi selle vastu, kuidas vanast uut saab teha, säästlik olla ja kokku hoida,» kõneles Mägi. «Mulle üldse ei meeldi, et need kilekotid ja paberkotid lendavad tulle või maetakse mulla alla. Kõigest saaks ju taas midagi luua.»

Mall Vesilo sõnusti on Eestis taaskasutust palju, sest hinnad on kõrged. «Mujal Euroopas on see lihtsalt hobi, sest seal on ületarbimine. Meie teeme vanast uue seepärast, et kulutame oma raha kütuse, toidu ja muu säärase peale lihtsalt ära. Meil on vajadus. Kangapoes on ju kaup hirmkallis.»

Tõsi küll, kunagi valmisid Vesilo tööd poeriidest. Kui ta 2002. aastal kursusi alustas, näisid uued kangad jõukohased. «Muudkui ostime, lõikume puruks ja panime uuesti lapiteki kokku,» meenutas ta. «Mõni arvas naljatamisi, et ma olen hulluks läinud: ostan uue kanga ja lõikan tükkideks, et siis see jälle kokku õmmelda.»

Veel praegugi seisab Vesilol toanurgas paar linnase riide rulli — nelja aasta tagune kaup. «Siis sai veel kangast rullidega võetud. Nüüd ostad kaks meetrit ja juba mõtled rahakotile,» lausus ta.

Kui aga lina- ja lapikojas ringi vaatad, ei ütleski, et sinna peaks veel kangast juurde ostma. Need ruumid, mis pole näitusega hõivatud, on täidetud kõikvõimalike kirevate kangastega. Küll on neid

ja - meda - koelisi, küll siidi - semaid.

Seda, kui palju riidet kokku võiks olla, ei osanud omanik öelda. «Kilodes saaks veel kuidagi kaaluda, kui inventuuri teha, aga meetrites võib kangast olla Pariisi ja tagasi tee jagu,» pakkus ta.

Kogu varandus on sinna kogunenud ajapikku — lina- ja lapikoja asutas Mall Vesilo juba 2000. aastal, mil otsustas riigitöö kõrvale jätta ja ettevõtlusega alustada.

«Päris tavaline on, et võõras inimene astub uksest sisse, ütleb, et vabandage, kas ma segan, ja pakub mulle kodus kokkupandud seismajäänud kangaid. Ikka võtan vastu,» rääkis meister. «Hästi palju juba tuuakse. Inimesed on hakanud aru saama, et veider on riidet prügikasti visata.»

Eesti naine teeb praktilisi asju

«Kursusel oli põnev: Mall ise õppis järjest juurde ja õpetas meile edasi ka,» tähendas Ester Sukk ning rõhutas, et kõige tähtsam

Kõik 15 äsja kursuse lõpetanud said diplomi ja tillukeseid käärid.

on kursusel selgeks saada õiged võtted. «Igaüks oskab ju kahte riidet kokku õmmelda, aga just tehnika ja järjekord on olulised.»

Mall Vesilo ei teinud saladust sellest, ta on hästi nõudlik. «Käsitöeline peab kannatlik olema. Kui midagi läheb viltu, tuleb see ringi teha. Kui vaja, siis ütlen seda kohe. Allahindlust ma kellelegi ei tee ja mingit natuke viltu läinud tööd siit lina- ja lapikojast ei tule.»

Samuti ei õmmelda Olustveres Vesilo ütlemist mööda mingeid proovilappikesi. «Kohe tuleb ikka pajalapp, sest pole ju mõtet asju lihtsalt vedelema vorpida,» lausus ta. «Kui Euroopa proud ostavad tavaliselt pisikesi riidetükki ja teevad meetrise lapitöö, siis eesti naine teeb praktilisi asju, mitte seinapildikesi. Mõne meil valminud lapiteki mõõdud on 2,4 x 2,4 meetrit.»

Ester Sukk sattus lapitöö keskele pärast seda, kui sündis tema esimene lapselaps. Nüüd on ta osalenud juba viiel Mall Vesilo käsitöökursusel ning viimasel valmis fotol olev tekk juba järgmisele lapselapsele. «Vanaema ongi ju selleks, et lapselastele oma kätega asju meisterdada,» lausus ta.

3 x SIGRID KOOREP

Olustvere lina- ja lapikoda kaunistab Brasiiliast kingituseks saadud pisike kirev lapitöö. Mall Vesilo sõnusti eesti naine niisuguseid asju ei nikerda, vaid teeb ikka midagi praktilist.

Toimetaja KAIE MÖLTER,
433 0041, sakala@ajaleht.ee.
Kuulutused tel 433 0062,
kuulutused@sakalajakirjastus.ee

TEATER

Ugala suures saalis täna kell 13
«Oed nõiduses». Vaksali tänav
7, Viljandi. www.ugala.ee

KINO

Sakala keskkus 8. mail kell 19
prantsuse film «Populaarne tüdruk». Tallinna tänav 5, Viljandi.

KONTSERDID

Karksi valla kultuurikeskuses on
10. mail kell 18 Kitzbergi gümnaasiumi õpilaste kevadkontsert.

Sakala keskkus on 11. mail
kell 15 emadepäevakontsert.
Esinevad Tartu poistekoor ja Viljandi Paalalinn kooli lastekoor. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Karksi valla kultuurikeskuses tähistatakse 12. mail kell 12 emadepäeva Abja noortekoori kontserdiga.

ÜRITUSED

Diabeetikute seltsi infopäev on
9. mail kell 11 Viljandis Posti tänav 20.

Sakala keskkus on 10. mail
kell 18.30 klubi Ajaratas õhtu ansambliga Seelikukütid.

Sakala keskkus on 11. mail
kell 11 kingituste meisterdamise töötoid «Kingitus emale» ja kell 19 tantsuõhtu ansambliga MelodyMix. 1960. aastate tantsu õpetavad Paul ja Aza Rusanov. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Karksi-Nuia aianduse ja mesinduse selts annab teada, et järjekordne mesinike õppepäev on 11. mail kell 10 Antu Rohtla mesilas.

NÄITUSED

Tarvatu raamatukogu näituse-saalis on 14. maini Tarvatu lasteaia Naeruvõru mudilaste tööde väljapanek. Seda saab vaadata raamatukogu lahtioleku ajal. Info tel 436 6262.

Sakala keskuse jalutusaalis on 16. maini Viljandi maakonna õpilastööde näitus «Kultuuripärand, mis mind puudutab». Tallinna tänav 5, Viljandi.

Viljandi linnagaleriis 25. maini Viljandi fotoklubi näitus «Viljandi 730 ja Jaan Riet 140». Tallinna tänav 11/1.

Karksi valla kultuurikeskuse sinises saalis näeb 31. maini Karksi-Nuia lasteaia mudilaste töid ja teise korruse fuajees näitust «Pitsid ruudus».

Mõisaküla muuseumis on 31. maini vaadata kevadine käsitöönäitus «Pitsid läbi kolme sajandi». Ligi 250 erinevas tehnikas pitsi on läbilõige vanavanaema-aegsetest näputöödest tänapäevasteni. Info tel 435 5607.

Paistu raamatukogu fuajees on 31. maini fotonäitus «Helsingi disaineri silmade läbi 2012. aastal». Raamatukogu tee 2. Info tel 435 9657.

Kondase keskkus 6. juunini näitused «Meisterfotograaf Jaan Riet 140. Inimesed ja paigad stereopiltidel 1902–1935» ning «Fotograafia ajalugu. Varased näited Paul Firnhabi kogust», 12. maini «Kondase keskkus 10» ja kultuuriakadeemia rahvusliku tekstiili eriala üliõpilaste fotonäitus «Loo! Koo! Röömusta!». Püsiekspositsioonis Paul Kondase maalilooming Viljandi muuseumi kogust. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

Suure-Jaani külalistemajas Ilmatari tänav 3-a on 10. juunini kevadnäitus «Eva Jänes 70. Maalid».

Viljandi muuseumi näitusest näeb 11. augustini 1970. aastate laste elu kajastavat näitust «Lapse põli». Johan Laidoneri plats 10. Tel 433 3316.

NIMEPÄEV

Täna nimepäevalised on Helme, Helmi, Helma ja Helmeles.

LUGUSID ja LAULE LAIAST MAAILMAST

Indrek Kalda ja Toomas Lunge

10.05 kl 19 Olustvere Mõis

Pilet eelmüügist 12 €, kontserdipäeval 14 € müügil Piletilevis ja Piletimaailmas.
Info +372 505 9625, www.kontsertkorraldus.ee

hansacandle for atmosphere

Töömahu suurenemise tõttu ootab AS Hansa Candle oma meeskonda

TRANSPORDITÖÖLIST,

kes on hea pingetaluvusega ja kellel on töstukijuhtimise kogemus (soovitav töstukijuhtimise luba)

LUKKSEPPA-SEADISTAJAT,

kellel on vähemalt kutseharidus, hea tehniline taip ja/või töökogemus

Pakume tööpanusele vastavat tasu, huvitavat tööd ja täiendavat väljaõpet kohapeal. Kui oled usaldusväärne, kohusetundlik ja sul on tahe töötada meeskonnas, võib sinust saada meie meeskonna liige. Töö on vahetustega ja algab mais.

Tulla kohale Vabrik 2 Viljandis tööpäeviti kella 9–16.
Info telefonil 524 2660.

Männimäe Külalistemaja kohvikus

TEATRIKOKK

teatraalne hõrgutis kahes osas

Osades

INDREK TAALMAA

Etendus toimub reedel
10. mail algusega kell 20
Pileti hind eelmüügist 10€,
etenduse päeval 13€

Piletite eelmüük ja laudade broneerimine kohviku kassas Riia mnt 52d Viljandi info tel 435 4845

www.mannimaja.ee

Seasaare Näitemängu Selts ja Eesti Harrastusteatri Liit esitlevad:

TEATER TULEB KULLA

SÖÖ MIND ÄRA!

Autor Natalie Papin Tõlkija Ülle Dreifeldt
Lavastaja Piret Viisimaa Kunstnik Jane Kaas

Viljandi Sakala Keskuses
9. mai, kell 19.00
Pilet: 4€

Täname: EHL, Viljandi

KINNISVARA

Maamajandusettevõtte ostab tootmise laiendamiseks põllu- ja metsamaad, sobivad ka hoones- tatud ja kaasomandis või hüpoteegiga kinnistud. Teeme teile parima pakkumise. Tel 524 8513.

Müüa 1-toal kesk korter, h 15 500 €. Tel 5863 2329.

Müüa maja järve ääres, 7 km Viljandist. Tel 5814 0693.

Müüa renov 2-toaline keskk korter Viiratsis, üldp 52,9 m². H 17 000 €. Tel 522 5685.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215.

Ostan maad ja metsa. Tel 511 1666.

Soovin üürida 1-toal keskküttega korteri Paalalinnas. Tel 5661 2771.

Üürile anda 2-toal ahiküttega korter kesklinnas. Tel 5612 1211.

SÕIDUKID

Müüa 2004. a fekaaliauto Volvo FL180. Läbisõit 43 000 km. Tel 5397 2245.

OÜ Melmar autolammutus ostab teile mittevajaliku sõiduki. Rehvitööd, remont. Tehnika t 4, Viiratsi. Tel 502 5985, 433 3600.

METSAMATERJAL

Puidumaakler OÜ ostab kasepalke. Tel 508 4878.

Tartumets ostab metsakinnistuid. Teeme parima hinna. Tel 5557 7007, www.tartumets.ee.

PÖLLUNDUS

Kalda talus Pollis müüa mitmesuguseid pärnaistikuid. Telefon 5192 5434.

Müüa ARK-is arvel olev 2003. a traktor MTZ-820. Taga K-701 kummid. Tel 5614 7395.

Ostan MTZ-82, niiduki E302 ja pressi Kirgistan. Tel 503 6467.

MÜÜK

6 kuud kuivanud saar (katlasse) 28 €/rm. Tel 5863 0935.

Halupuud ja kaseklotsid võrgus. Tel 5637 3783.

Kasvuhooned ja kihtplast kasvuhoonetele. Tel 503 7585, www.aiaala.ee.

Kuiv lepp võrgus. Tel 5624 2079.

Kuivad ja märjad 30 ja 50 cm küttepuud. 30 cm lepp 40 l võrgus. Kiire teenindus, täpne kogus. Tel 5782 7770.

Kuivad kütteklotsid, puit- ja turbabrikett. Vedu. Hulgi soodus- hinnad. Tel 506 8501.

Kuivad pakitud kütteklotsid. Vedu tasuta. Tel 5383 9215.

Küttepuud. Tel 5373 3320.

Lõhutud 75 cm küttepuud. Tel 553 6074.

Lõhutud küttepuud. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Märjad halupuud (lepp, saar) Pärsti, Paistu, Karksi, Halliste ja Abja vallas. Tel 510 6958.

Müüa 6 m servamata, kooritud kuivi laudu ja 200 x 50 prusse ning muud saematerjali. Tel 5666 4453.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalaudu. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Müüa lõhutud küttepuid. Tel 557 0483.

Müüa märgi halupuid (lepp, saar) Paistu, Halliste, Karksi ja Abja vallas. Tel 510 6958.

Pakitud kütteklotsid ja kamina- puud. Vedu tasuta. Tel 433 3130, 523 8503.

Pakitud turba- ja puitbrikett alusel. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Toores lepp 27 €/rm. Tel 5301 8317.

Voodrilaud.ee, parim hind. Tel 513 2021.

OST

Ostan põllutööriistu ja traktori T-25. Tel 5743 3767.

Ostan vanu katalüsaatoreid. Tel 504 4777, www.remetal.ee.

Soovin osta silo/sõnnikuaugu plaate (Tjumeni, Bami). Tel 5614 7395.

ÄRA ANDA

Elukoha muutuse tõttu ära anda 3,5 a väike emane koer. Tel 5669 7377.

KUGA mööblid
kogemus mugavusest

MEIE KAUPLUSED:

VILJANDIS Riia mnt 52
tel 433 6029, E-R 9-18, L 9-16, P 10-16
ABJA-PALUOJAS Tiigi 1
tel 436 0158, E-R 9-18, L 9-15
VALGAS Vabaduse 2/4
tel 767 0173

SUUR VALIK MÖÖBLIT.

Tule ja tutvu! Hinnad soodsad.
JÄRELMAKSU VÕIMALUS!

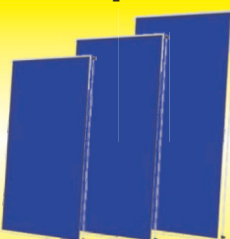
TÜRIL Tehnika 8
tel 384 8576

RAPLAS Piiri 5-a
tel 489 4453

PÕLVAS Jaama 69-d
tel 799 1489

JÕGEVAMAAL Pauastveres
tel 775 1310

Päikesepaneelid

Kõik koos paigaldusega - 18 aastat kogemust

Veepumbad alates 37 EUR

Viadrus pelletikatlad Green Eco Therm

Elektriboilerid Mitmesüsteemsed boilerid

Keraamilise küttekehaga

TORU-JÜRI

www.torujyri.ee

VILJANDI
Leola 49
Tel: 433 0002
Mob: 530 11217

SPORT

1/32

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0043, madis.laik@ajaleht.ee

Täna kell 19 kohtuvad Viljandi kunstmuruväljakul Eesti jalgpalli väikeste karikavõistluste teises ringis ehk 1/32 finaalis SK Tääksi ja Rapla JK Atli meeskond.

TULEMUSI

KÄSIPALL. Viljandi HC meeskond kaotas eelmisel reedel Kehras mängitud meistrivõistluste poolfinaalis 18:33 HC Kehra / Daisyle ning pidi pühapäeval kodupubliku ees tunnistama sama vastase 21:20 paremust. Poolfinaalseeria kokkuvõttes oli Kehra edu 3:1.

JALGPALL. Viljandi Tuleviku klubi esindusmeeskond pidi pühapäeval koduväljakul vastu võtma hooaja esimese kaotuse: ta jäi 1:3 alla Tartu SK 10-le.

Meistrivõistluste teises liigas alistas FC Tarvastu võõrsil peetud kohtumises 4:1 Pärnu FC Metropooli ning Tuleviku II pidi kodustaadionil 2:4 alla vanduma Rummu Dünamole.

Meistrivõistluste kolmandas liigas teenis Tuleviku Vanakesed Valgas 1:0 võidu Navi Vutiseltsi üle.

VÕRKPALL. Viljandi spordikooli naiskond lõpetas Leedus asetleidnud Baltimaade spordiklubide ja -koolide U-18 vanuseklassi karikaturniiri kuuenda kohaga.

JUUDO. Kohilas peetud Eesti C-klassi meistrivõistlustel pälvis Joosep Voll kuldmedali. Triinu-Liis Sepp tuli omas võistlusrühmas teiseks ning Raido Öne, Rebeca-Lotta Aasmäe ja Meeri-Ly Kaseoja olid kolmandad.

JALGRATTASÖIT. Laupäeval Viljandi tänavatel peetud Eesti kriteeriumisõidu meistrivõistluste teisel etapil pääsesid kohaliku klubi sõitjatest esikolmikusse Iiona Tasane N-12 klassis teisena ja Raivo Nõmm klassis Sport/Senior kolmandana.

LAUATENNIS. Võhma karikasarja viienda etapi kolm edukamat olid Tallinna Kalevi mängijad. Võitis Kätlin Latt Mikk Vaikla ja Varmo Ontoni ees.

TULEKUL

JALGPALL. Täna kell 19 on Viljandi kunstmuruväljakul Eesti väikestel karikavõistlustel vastamisi SK Tääksi ja Rapla JK Atli.

KÄSIPALL. Reedel kell 19 kohtuvad Viljandi spordihooones Eesti meistrivõistluste kolmandat kohta selgitava seeria avamängus Viljandi HC ja HC Viimsi / Tõriistamarket.

LASTEJOOKS. Laupäeval kell 11 algab Viljandis 59. lastejooks ümber Paala järve.

MOTOKROSS. Laupäeval kell 11 on Karksi vallas Ainja rajal Eesti meistrivõistluste avaetapi sõidud.

TEADE. Viljandimaa spordiveteranide koondis tähistab oma 50. aastapäeva ning ootab seetõttu kõiki maakonna spordiveterane laupäeval kell 16 Viljandi sõudeellingusse.

Pühapäeval 13. korda sõidetud Mulgi rattamaratoni võitis Alges Maasikmets.

MARKO SAARM

RATTAMARATON

Alges Maasikmets krooniti taas võitjaks

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Pühapäeval 13. korda sõidetud Mulgi rattamaratoni võitis Alges Maasikmets, kes edestas lõpuspurdiga endast pea-aegu kaks korda nooremat, profiileeri kuuluvat Gert Jõeäärt.

Maasikmets arvas, et see oli õnn, mis teda esikohale aitas. Konkurendid olid aga veendunud, et talle tagasid võidu jõud, oskused ja kavalus. Enam kui paarkümmend aastat Eesti maastikuratturite paremiku kuulunud Maasikmets pani oma paremuse maksma järveäärsel rannaliival, kus temast kogukam Jõeäär häтта jäi.

Juba poolel võistlusmaal sai selgeks, et kui rattureid ei taba just suur ebaõnn, jääb tänavuse Mulgi maratoni võidu saatus 44-aastase Alges Maasikmetsa ja tänavu esimest aastat Cofidise profimeeskonda kuuluva 26-aastase Gert Jõeääre selgitada. Nad olid koos alates sõidu 35. kilomeetrist. «Tuul oli sedavõrd tugev, et polnud mõtet eest ära sõitmist üritada,» nentis Jõeäär finišis.

Sellest, et ilma- ja rajaolud olid võistlejatele keerulised, annab tunnistust võitja aeg: 2:16.12. Tavaliselt on paremad selle maratoni läbinud veerand tundi kiiremini.

Kõrvuti jõudsid favoriidid ka sõidu viimasele 300 meetrile, mis kulges mööda Viljandi järve ranna liiva. Sealt spurtis esimesena aastate jooksul just maastikuratturina endale nime teinud Maasikmets. Asfaldiga harjunud Jõeäär lõi käega. «Mul olid krambid ja ma ei saanud vastata,» tunnistas ta.

Mulgi maratoni võitis Maasikmets tänavu juba neljandat korda. Temast rohkem võite pole sellel võistlusel keegi koguda suutnud.

Ennast treenivaks harrastajaks nimetatav Maasikmets leidis aga, et just Jõeäär oli võistluse kõige tugevam mees ning lõpuks otsustasid esikoha liiv ja õnn. «See võit oli tegelikult juba eneseületus,» lausus ta.

Pühapäeva keskpäeval stardi saanud Mulgi rattamaraton algas hoogsalt: juba esimestel kilomeetritel üritas ükski eest põgeneda Joonas Maanurm. Peatselt püüdsid ta kinni Taavi Selder ja Alges Maasikmets ning grupiga liitus ka Gert Jõeäär. Maanurm jäi varsti maha ning kolm meest jätkasid koos.

Poolmaratoni distantsi lõpetas esimesena Viljandi rattaklubi noormees Kristjan Johanson.

Holstre-Polli mägedes said kahekesi eest Maasikmets ja Jõeäär. Selder lõpetas neist pisut vähem kui minut hiljem. Neljanda koha sai Raido Kodanipork. Täpselt samas järjestuses ning enam-vähem samade vahedega nagu finišis olid mehed olnud ka poolel maal vahefinišis.

Parima Viljandi rattaklubi liikmena ületas lõpujoone Greg Hallop. Üldarvestuses jäi tema osaks 50. koht, juunioride arvestuses tuli ta aga kolmandaks.

62 kilomeetri pikkusele maratonile startis pühapäeval 1119 ratturit. Poolteist tundi hiljem alustas 35-kilomeetrist poolmaratoni 476 võistlejat. Lastesõitudel oli 290 osalejat.

Poolmaratoni võit jäi Viljandisse

35 kilomeetri pikkuse poolmaratoni võitis Viljandi rattaklubi esindaja Kristjan Johanson, kelle edu teise koha saanu ees oli enam kui 40 sekundit.

Alla 16-aastaste vanusegrupis võistelnud Johanson läbis distantsi ajaga 1:16.07 ning edestas Ratta Agentuur Merida klubi sõitjaid Kirill Tarassovit ja Siim Kiskoni. («Sakala»)

Ratturid nägid rajal lund

Esimest korda Mulgi rattamaratoni 13-aastase ajaloo jooksul tuli osalejatel läbida ka lumiseid rajalõike.

Holstre-Pollis säilinud kolm jäise lumega lõiku olid küll vaid paarkümmend meetrit pikad, ent pakkusid ratturitele vaheldust.

Kui kaks nädalat tagasi kattis Holstre-Polli suusaradu veel paks lumi ja nädala eest oli pinnas seal väga pehme, siis võistluspäevaks oli trass suuremalt jaolt kuivanud. Sõitjaid segas pigem tugev tuul kui pori. («Sakala»)

Sakala

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: http://sakala.ajaleht.ee/
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063,
faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalajakirjastus.ee,
kuulutused@sakalajakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär
Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja
Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja
Rannar Raba 433 0051
Toimetajad
Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja
Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid
Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Sten Mahov (tarbija) 433 0052
Kaie Mõlter (uudised) 433 0041
Siim Piirak (uudised) 433 0084
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograaf Elmo Riig,
Marko Saarm 433 0057
Korrektorid Kadri Soon,
Ülle Müllmann 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Küljendus Piret Holtsmann,
Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist
Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid
Airi Janke 433 0060
Monika Schults 433 0064
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste
vastuvõtu klienditeenindaja
Andra Tetsmann 433 0062
Kujundaja Imbi Padrik 433 0081
Küljendaja-kujundaja
Liina Valt 433 0081
Korrektor Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht
Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad
Kaie Liiv 433 0065,
Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kella 9–17, lõuna kella 13–13.30. Järgmise päeva ajalehte kella 12-ndal. «Sakala» ilmub viis korda nädalas. Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed. Juriidiline aadress Gildi t 1, 51007 Tartu. Postiaadress Rütüti t 14, 80010 Pärnu. Toimetus käsikirju ei tagasta ja võtab endale õiguse neid lühendada. Välisautorite honorarid kantakse üle pangakontole üks kord kuus järgmise kuu 6. kuupäeval. Kõik ajalehes «Sakala» avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS-i Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta keelatud.

Trükitud Kroonpressi trükikojas.
Tiraaz 8761

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda pressinõukogusse, pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Reedel ja laupäeval sündis Viljandis poiss ning pühapäeval nägi ilmavalgust kaks tüdrukut.

30 AASTA EEST «Tee Kommunismile», 7. V 1983

Iga aasta võidupühal langevame pea ja mälestame neid, kes langesid Suures Isamaasõjas. Meie leiname koos emadega, kelle pojad ei tulnud sõjast tagasi. Meie ei unusta kunagi, missuguse hinnaga saavutati võit fašistliku Saksamaa üle. Kahjuks on veel paljud fašistlikud timukad leidnud endale varjupaiga USA-s ja mujal ning ei ole veel kannud teenitud karistust oma kuritegude eest. Inimkond ei andesta neile kunagi.

TEENUSED

Jalgrattakuller. Poes ja apteegis käigud. Tel 5783 4348, www.velokuller.ee.

Kaardid ennustavad, h 1,09 €/min. Tel 900 1727.

Metallitööd. Tel 5694 0590.

Metallitööd. Tel 5694 0590, e-post info@novaelement.ee.

Müüa kasutatud rehve ning kohapeal ka rehvivahetus. Asume Mustlas. Tel 5592 3121.

Ohtlike puude raie ja puude hooldustööd. Tel 5686 6157.

Plaatija ja vannitubade remondimees. Tel 5830 3488.

Korstnapühkija. Tel 5561 1712.

Puit- ja krohvmaade värvimistööd. Tel 5190 7192.

puit&kodu aed

Puitaedade ja terrasside ehitus

Küsi meilt

hinnapakkumist!

info@puitaed.ee

www.puitaed.ee

Tel 5645 6168

Veo- ja kaevetööd. Killustik, liiv, kruus. Tel 513 5462.

Puur- ja maaküttekäevude tegemine, pumpade ja septikute paigaldus. Vee-, kaev- ja kanalisatsioonitööd. Tel 521 7415, www.baltipuurkaev.ee.

Tasuta koduleht või e-pood, soodne majutustasu. Disain, koolitused jm koduleheteenused. Loodud üle 1000 lehe. Tel 656 5646, www.elitec.ee.

Võlad, kohtuväline teenus. Mentalist. Tel 730 0818.

Väravad, trepid, piirded. Tel 517 5265.

TÖÖ

Otsin tööd valvurina. Oman koolitust. Tel 5870 1563.

Muraka farm Saarepeedi vallas otsib oma kollektiivi lüpsjat. Vajaduse korral saab elamispinna. Info tel 523 7394.

Pakume huvitavat hooajalist tööd velt-päästjana Viljandi supelrannas. Nõudmised kandidaadile: vanust vähemalt 18 a, väga hea füüsilise vorm ja ujumisoskus, kiire reageerimisvõime. Kontakt tel 654 5105, info@articard.ee.

Tootmise ümberkorraldamise tõttu võtab AS Toom Tekstiil tööle transporditöölisi, madratsivalmistajaid ja vatiini pakkijaid. Tel 435 5103, 508 8785.

Pakun tööd küttepude saagijale. Tel 5695 6777.

Töömahu suurenemise tõttu pakub OÜ Ramsi VK tööd veevärgi lukksepa. Vajalik B-kat autojuhiluba, kasuks tuleb keevitamise oskus. Info tel 527 0874 või e-postiga info@ramsivk.ee.

Võtame tööle autoremondilukksepa. Tel 501 4062.

TEATED

Arli puukool (viljapuud, pöösad, viinapuud, mustikad jne), tel 5390 4489, ja Mõigu aiand (lilled), tel 5397 5423, müüvad istikuid neljapäeval, 9. mail kella 9–12 Viljandi turul, 12.30

Üks päev kui pärl on teiste seas, mis kordub aastas igas eas.

Ramsil, 13.15 Öisus, 14 Hallistes, 14.45 Abja-Paluojaal, 16.15 Kõpus, 17.30 Suure-Jaanis, 18.15 Olustveres ja 19 Võhmas.

Villavahetus 12. mail Suure-Jaani laadal. Tel 5661 8707.

Mälestus on nagu muusika, mis heliseb igavesti.
Lahkus meie armas
VJATŠESLAV DANILOV
29. IV 1949 — 3. V 2013
Omaksed
Ärasaatmine on 11. mail kell 12.30 Tartu krematooriumi väikest saalist. Palume pargi mitte tuua.

Vaikselt lahkusid, vennake hea, muredest, valudest enam ei tea.
VJATŠESLAV DANILOV
29. IV 1949 — 3. V 2013
Leinavad vend ja õde peredega.

Kallis Genna!
Südamlik kaastunne sulle kalli isa
VJATŠESLAV DANILOV
kaotuse puhul.
Merle ja Imre

Avaldame sügavat kaastunnet Gennadile ja Nettile isa ja vanaisa
VJATŠESLAV DANILOV
kaotuse puhul.
Olavi, Annely, Meelis, Leila, Valdur, Raili, Urmas, Ly ja Mait

Kuis usud õnne ootamas ja armastust sa oma eluloos, on kaunid hetked pilvepiirile sind kandnud. Ent elutormis väevu suutsid hoida koos, mis elu sulle kallist oli andnud.
ILLIMAR SAUGA
30. IV 1956 — 1. V 2013
Leinavad omaksed.
Ärasaatmine 8. mail kell 12 Tartu krematooriumis. Lahkunu tuhastatakse.

Südamlik kaastunne Siirile kalli venna
ILLIMAR SAUGA
kaotuse puhul.
Volle võrkpallinaiskond

Südamlik kaastunne omastele
ILLIMAR SAUGA
kaotuse puhul.
Perekond Kivistik

Mälestame endist töökaaslast
ILLIMAR SAUGAT
Avaldame südamlikku kaastunnet Siirile perega venna kaotuse puhul.
Männimäe lasteaia pere

Südamlik kaastunne Gennadile kalli isa
VJATŠESLAV DANILOVI
kaotuse puhul.
Töökaaslased Viljandi ERGO-st

Kallis Elvi! Südamlik kaastunne sulle abikaasa
VJATŠESLAV DANILOVI
kaotuse puhul.
Sinu kolleegid hooldusravi osakonnast

Mälestame toredat naabrit
VJATŠESLAV DANILOVIT
Perekond Meister

Head sõpra
VJATŠESLAV DANILOVIT
mälestavad Nikolai ja Juri peredega.

Südamlik kaastunne Heljule armsa ema
MALLE PURIKU
kaotuse puhul.
Töökaaslased lasteaiast Karlsson

Südamlik kaastunne Siirile kalli venna
ILLIMAR SAUGA
kaotuse puhul.
Volle võrkpallinaiskond

Armas Helvi Sauga! Südamlik kaastunne sinule ja su perele kalli
ILLIMAR SAUGA
kaotuse puhul.
Mulkide seltsi Viljandi kogukond

Mälestame head ja abivalmis naabrimeest
ILLIMAR SAUGAT
Naabrid

Mälestame
ILLIMAR SAUGAT
ja avaldame kaastunnet omastele.
Kantre A ja O töötajad

Sinust süda tunneb puudust, jätsid valu, vaeva, läksid ära jäädavalt.
ILLIMAR SAUGAT
leinab elukaaslane.

Külmal talvel sündisid ilma, kenal kevadel lahkusid siit. Jätsid meile pisarad silma ja mälestuse, mida aeg ei vii.
Teatame kurbusega, et lahkus meie kallis
LEIDA JÜRGEN
25. XII 1925 — 3. V 2013
Leinavad omaksed.
Ärasaatmine 10. mail kell 12 Tartu krematooriumis.

Vaikselt kustus hele valgus, täis sai sinu eluring.
Lahkus kallis ema, vanaema ja vanavanaema
MALLE PURIK
12. XI 1923 — 4. V 2013
Leinavad omaksed.
Ärasaatmine kolmapäeval, 8. mail kell 12 Riia mnt kabelist samale kalmistule.

Mälestust sa hella pälvil, pälvil austust, sõnu häid. Mälestuste kauneid jälgi meie hinge sinust jäi.
Kallist vanaema, vanavanaema ja ämma
MALLE PURIKUT
12. XI 1923 — 4. V 2013
mälestavad Katrin ja Marianne peredega ning Ene.

Mälestame head sõpra ja kolleegi
AINAR KAUROVIT
Eeriksaare talu kollektiiv

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Avaldame kaastunnet Aina Kaurovile poeg
AINAR KAUROVI
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Mälestame
HELMUT VALDNAT
Avaldame kaastunnet Hildale.
Elvi ja Heino

Mälestame endist töökaaslast ja klubi auliiget
HELMUT VALDNAT
ning avaldame kaastunnet omastele.
Viljandi pensionäride ühenduse KEK-i klubi

Südamlik kaastunne Hildale, lastele ja õdedele elukaaslase, isa ja venna
HELMUT VALDNA
kaotuse puhul.
Hans ja Ants peredega

Mälestame
EEVA URBI
ja avaldame kaastunnet lahkunu omastele.
Õde Merle, Terje ja Meelike

Südamlik kaastunne Arnole, Üllele ja Kadriale abikaasa, ema ja vanaema
EEVA URBI
kaotuse puhul.
Liilia ja Toivo laste peredega ning Eri

Südamlik kaastunne omastele kalli
ELLE SOOSAARE
kaotuse puhul.
Inge, Lembit, Viktor, Eldur, Heino, Viive, Jüri, Sirja, Helve ja Valdur

Südamlik kaastunne Jaagule abikaasa ja lastele ema
ELLE SOOSAARE
kaotuse puhul.
Mälestavad Ibrused naabermajast.

Südamlik kaastunne Jaagule, Vahurile ja Meelisele armsa abikaasa ja ema
ELLE SOOSAARE
kaotuse puhul.
Mälestab Milvi perega.

Südamlik kaastunne Anneli Joandile kalli isa
JAAN TOBRE
surma puhul.
Suure-Jaani gümnaasiumi pere

Külmal talvel sündisid ilma, kenal kevadel lahkusid siit. Jätsid meile pisarad silma ja mälestuse, mida aeg ei vii.
Mälestame
MART NÄKSI
13. II 1959 — 7. V 2008
5. surma-aastapäeval.
Omaksed

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Ei võta sõnad leinavalu, ei kuivata nad pisaraid.
Südamlik kaastunne Maile perega isa
KALJOLA JÄRVEKÜLJE
kaotuse puhul.
Endised töökaaslased Karula Kodust

Südamlik kaastunne Evele, Torhallale, Haraldile, Kadriale, Veronikale ja Darjale abikaasa ja isa
REIN METSNIINE
kaotuse puhul.
Silvi, Argo ja Erko peredega

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

Südamlik kaastunne omastele.
Endised klassikaaslased Viljandi ühendatud kutsekeskkoolist
AINAR KAUROVIT
kaotuse puhul.
AS Viljandi Aken ja Uks

VIKTORIA
KODUKAUP

ANTTILAGA
ÜHES MAJAS
Ilmarise 1, Viljandi
avatud
E-R 9-19
L 9-17

Emadepäeva eripakkumine 8.-11. maini

Pesumasin
BEKO WMB51021UY
• 5 kg pesu
• energia- ja pesuklass A+
• tsentrifuug 1000 p/min

209 €

Pesumasin
POLAR PWA1027A
• 5 kg pesu
• energia- ja pesuklass A
• tsentrifuug 1000 p/min

239 €

NÕUD, POTID, PANNID **20%** ja
KODUTEHNIKA **10%** soodsamalt.

SÜDALINNA
ILUSALONG

Avame 8. mail.
Avamise puhul sooduspakkumised!

- juuksur Kristi Siimon •
- massöör Tiina Uiho (tel 523 3159) •
- kosmeetikud Kerda Voogla ja Kristel Elmaste •
- ripsmetehnik Kätlin Salakka •

E-R 9-18, L 9-15
Turu t 8, Viljandi. Telefon salongis 5661 9287.
Meie pakutavate teenuste ja hindadega saate tutvuda kodulehel
www.sydalinnailusalong.ee

ROSALIND
e-pood

Suur valik hea hinnaga
kosmeetika- ja
parfümeeriatooteid.

Osta veebipoest!
www.rosalind.ee

ROSALIND

TOLMETS
TOLMETEX OÜ

**MUSTA JA VÄRVLISE
METALLI KOKKUOST**

ALATI PAREMAD HINNAD

KARKSI-NUIA, VIJLANDI MNT 3C
☎ 16961 WWW.TOLMETS.EE

ANNAME ÄRA!
Kui ostad üle
100 m² katuse
koos paigaldusega,
anname tasuta kaasa
liistud ja korstnaplekid.

Teraskatused, vihmaveesüsteemid,
katusetarvikud ja plekksepatööd.

MÜÜK JA PAIGALDUS.

Koidu t 13, Viljandi · tel/faks 433 7100 · gsm 509 9543 · www.toode.ee

METSATRAC

- Raskeveokite ja metsamasinate remont, hooldus, varuosad
- Rehvide vahetus, remont
- Hüdrotarvikute müük
- Hüdrovoolikute valmistamine
- Hüdrosilindrite remont, valmistamine
- Hüdropumpade remont, müük

info@metsatrac.eu
tel 435 4091, 5556 6995

AS Puiduäri
müüb
**KUIVATATUD
SAARE- JA
TAMMEPUITU** ning
ostab
**SAARE- JA
TAMMEPALKE.**

Info tel 527 6943 või 504 8445.

**TÖÖ-
OTSIJA,
KEL AASTAID ÜLE 50,
KÜLASTA TÖÖTUKASSA
KARJÄÄRIINFO TUBA**

- Anname nõu, kuidas tööd otsida ja leida sobiv töö
- Aitame koostada tööle kandideerimiseks vajalikke dokumente

TÖÖTUKASSA KARJÄÄRIINFOTUBA ASUB
Viljandi Tallinna 19/21
E, K, N 8.15-16.00 T 8.15-17.30 R 8.15-12.00
Töötukassa infotelefon 15501 (lauatelefonilt tasuta)
Skype: [tootukassa](https://www.tootukassa.ee)
www.tootukassa.ee
Vabad töökohad: iseteenindus.tootukassa.ee

Töötukassa Karjääriinfotuba ASUB
Viljandi Tallinna 19/21
E, K, N 8.15-16.00 T 8.15-17.30 R 8.15-12.00
Töötukassa infotelefon 15501 (lauatelefonilt tasuta)
Skype: [tootukassa](https://www.tootukassa.ee)
www.tootukassa.ee
Vabad töökohad: iseteenindus.tootukassa.ee

ESF
Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond
Eesti tuleviku heaks
sotsiaalministeerium
Eesti Töötukassa

JEE... JETTA!

ERIVARUSTUSEGA
Volkswagen Jetta
alates **18 500€**

Karolin Veermäe
Müügikonsultant

Lisaks rikkalikule põhivarustusele:

Executive-pakett

(kliimaseade "Climatronic", 3 kodara ja nahkatteda rool, nahkatteda käigukanginupp ja käsipidurihoob, eesmisid udutuled koos staatiliste kurvitudedega)

Business-pakett

(65% toonitud tagumised klaasid, rehvirõhmonitor, helisignaaliiga parkimisandurid ees ja taga, kiirushoidik, laekaga käetugi esiistmete vahel koos 2 õhuva ja 2 topsihoidjaga taga, reguleeritava kõrgusega esiistmed)

Kingituseks esimene auto hooldus tasuta!

Møller Auto Viljandi

Møller Auto Viljandi
Tallinna mnt. 45, Viljandi 71008 tel 435 5340